

POUK GEOGRAFIJE NA DOMU ZA UČENCE 7. D RAZREDA – 2. TEDEN (23. 3. – 27. 3. 2020)

Dragi učenci!

Na začetku vam podajam nekaj dodatnih splošnih navodil.

Upam, da ste si prejšnji teden vsi uredili dostop do brezplačnih učbeniških gradiv založbe Rokus Klett, (**RAZISKUJEM STARI SVET 7**), ki omogoča tudi ogled video posnetkov in reševanje vaj.

Učni list lahko natisnete, rešite in prilepite v zvezek ali pa rešitve napišete v zvezek, če nimate tiskalnika. Enako velja za snov. Vsekakor si boste nove vsebine bolje zapomnili, če jih boste prepisali v zvezek. Na spodnja kontakta mi **najkasneje do petka, 27. 3. popoldne**, še bolje pa **sproti, pošljite tudi skenirane/fotografirane zapiske in rešen učni list**, prav tako me lahko vprašate, če česa ne znate ali razumete. Sama si sproti (v eAsistentu) zabeležim, kdo mi je poslal povratno informacijo o delu na domu.

Kontaktirate me lahko preko **eAsistenta** ali na e-mail naslov: tjasa.grobin@guest.arnes.si .

Uspešno delo vam želim in ostanite zdravi.

Tjaša Grobin Kham

1. ŠOLSKA URA

1. Če še niste rešili učnega lista površja Severne Azije iz gradiva 1. tedna, vas prosim, da to storite sedaj. Učni list še enkrat prilagam na koncu, prav tako rešitve.

2. Nato nadaljujemo s snovjo Vzhodne Evrope in Severne Azije. Nazadnje si prepisal/a 4. točko o površju ter rešil učni list (države in površje). Sedaj nadaljuj s prepisom 5. točke pod istim naslovom kot zadnjič (**VZHODNA EVROPA IN SEVERNA AZIJA**).

Zapis v zvezke:

5. PODNEBJE IN RASTLINSTVO

- Večina ozemlja sodi v severni zmernotopli pas, skrajni sever pa v severni mrzli (polarni) pas.

Podnebni in rastlinski pasovi od S proti J:

- na skrajnem severu mrzlo **tundrsko podnebje** in rastlinstvo **tundra** (mahovi, lišaji, zelišča, grmi),

- južneje je **zmerno hladno podnebje** in **tajga** oz. iglasti gozd (bor, jelka, smreka, breza),

- južneje je **celinsko podnebje z listnatimi in mešanimi gozdovi**, v bolj suhi Ukrajini in južni Rusiji pa se nahaja **stepa** (travniško rastlinstvo, ki uspeva na zelo rodovitni črni prsti -- črnica)

- ob Kaspijskem jezeru je **polpuščavsko podnebje in rastlinstvo**.

- SV Sibirije je zelo mrzel, z zimskimi temperaturami celo pod -40 ali -50°C .

Oglej si sliko rastlinskih pasov v prerezu sever (Barentsovo morje) – jug (Kaspijsko jezero).

© Modrijan založba, d. o. o.

* gozdna stepa= menjavanje gozda in travnikov

Preberi si: V mestih Verhojansk in Ojmjakon, ki ležita na SV Sibirije so izmerili najnižje temperature na severni polobli.
V Verhojansku so januarja leta 1885, v Ojmjakonu pa februarja 1933 izmerili kar -67.7°C .

2. Zapiši nov naslov in prepisi snov v zvezek.

DRUŽBENOGEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI VZHODNE EVROPE IN RUSIJE

(Učb. str. 68-69)

1. PREBIVALSTVO

- Značilna je **redka in neenakomerna poselitev** (največ ljudi živi v evropskem delu Rusije, najmanj zaradi mraza v Sibiriji).
- Narodnostna in jezikovna sestava:
 1. **Slovani /slovanski jeziki** (Rusi, Ukrajinci, Belorusi)
 2. Romani/romanski jezik (Moldavci — romunščina!)
 3. Drugi narodi (npr. Čečeni, ki so narodna manjšina v Rusiji in znani po uporih).
- Verska sestava: **pravoslavci** (velika večina) in druge vere (zlasti islam).

2. GOSPODARSTVO

2.1 KMETIJSTVO

- Neugodni pogoji so v mrzlih in močvirnatih severnih predelih ter območja ob Kaspijskem jezeru (zaradi suhega podnebja).
- **Ugodni pogoji v Ukrajini in na jugu Rusije** zaradi rodovitne črne prsti in celinskega podnebja.

- Najpomembnejši pridelki so: **žita (zlasti pšenica)**, sladkorna pesa, sončnice ter krompir, rž, oves in ječmen bolj na severu.

- Živinoreja: **govedoreja, prašičereja**.

- Problem predstavljajo **nizki hektarski donosi** (napačno gospodarjenje v preteklosti, v času socializma, zastarela tehnologija).

Sedaj si oglej še slike 1, 2 in 3 na naslednji strani, ki se nanašajo na snov, ki si jo zapisal.

2. ŠOLSKA URA

Nadaljuj s prepisom snovi v zvezek.

2.2 INDUSTRIJA IN RUDARSTVO

- Rusija ima velike zaloge naravnih bogastev:

- **nafta in zemeljski plin** (Zah.sibirsko nižavje, obale Kaspijskega jezera, IZVOZI!),
- **črni in rjavi premog** (Ural, Kuzneški bazen),
- **baker, železova ruda** (Ural, Kuzneški bazen),

- **Težave pri izkopu in prevozu rude** (zaradi hladnega podnebja in prometne oddaljenosti), zastareli rudniki.

- Industrija je pomembna dejavnost:

- **nekoč težka** industrija (jeklarstvo, železarstvo; danes v Ukrajini in na Uralu)
- po razpadu Sovjetske zveze in kasneje so sledile **številne težave in propad tovarn** (zastarelost, neučinkovitost, huda tuja konkurenca idr.) Danes gospodarstvo obnavljajo z dobički od prodaje nafte idr.

3. OKOLJE

• Težka industrija je **močno onesnaževala** okolje (veliko število tovarn, brez čistilnih naprav, izlitja nafte idr.).

• **Jedrska nesreča v Černobilu** (Ukrajini) leta 1986 — ekološka katastrofa, ki je pretresla ves svet (radioaktivno sevanje, več tisoč mrtvih).

4. PROMET

- zaradi velikih razdalj je najpomembnejši **železniški promet (Transibirska železnica**, ki povezuje Z in V in je najdaljša na svetu);

- **rečni promet** (zlasti v Sibiriji, a je težava, da so reke več mesecev zamrznjene);

- zračni promet (za premagovanje velikih razdalj).

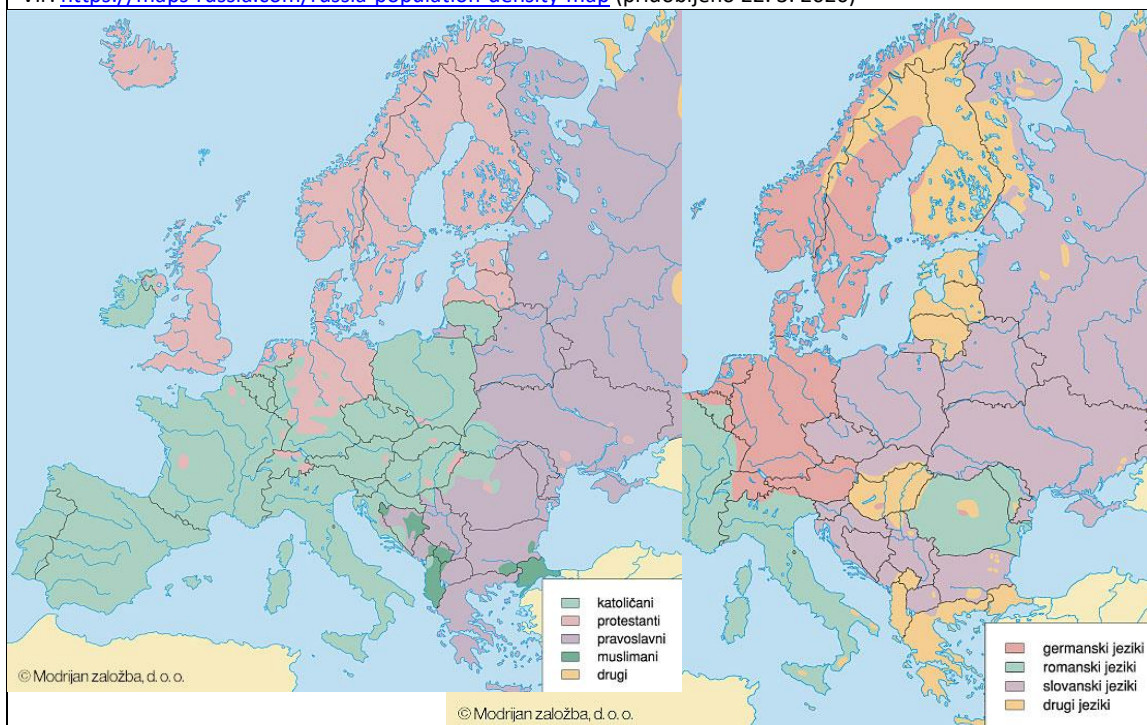
Po prepisu v zvezke si oglej še preostale slike ter video o jedrski nesreči!

SLIKA 1: GOSTOTA POSELITVE V VZHODNI EVROPI IN SEVERNI AZIJI (RUSIJI)

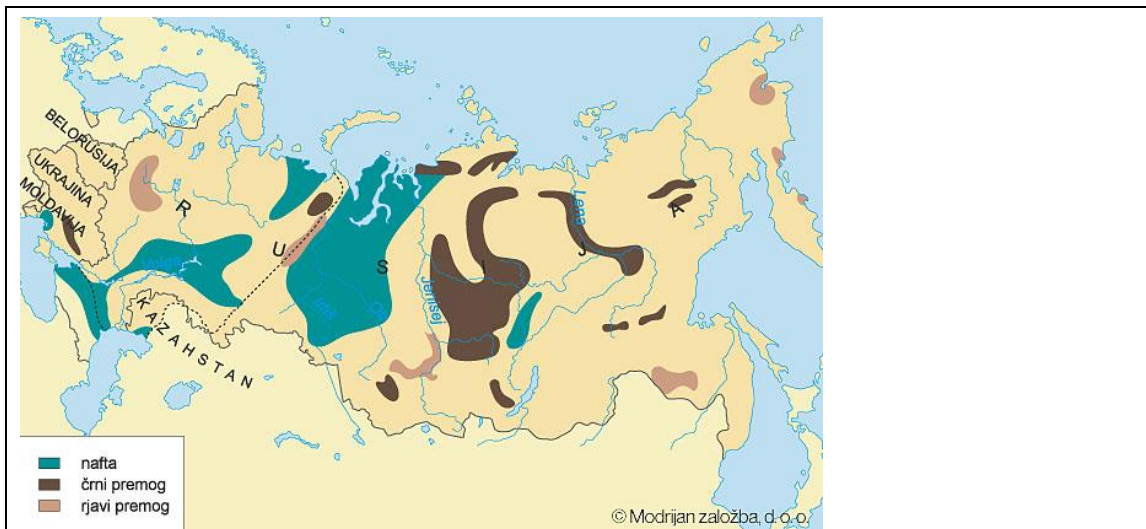
Legenda: temnejša barva pomeni večjo gostoto poselitve

Vir: <https://maps-russia.com/russia-population-density-map> (pridobljeno 22. 3. 2020)

SLIKA 2 IN 3: VERSKA (levo) IN NARODNA (desno) SESTAVA EVROPE

Vir: Modrijan založba/ <https://sites.google.com/site/mojaevropa/verska-pripadnost> (pridobljeno 22. 3. 2020)

SLIKA 4: NAHAJALIŠČA NAFTE IN PREMOGA V VZHODNI EVROPI IN SEVERNI AZIJI

SLIKA 5: INDUSTRIJA MOČNO ONESNAŽUJE OKOLJE (ST. PETERSBURG, RUSIJA, LETA 2006)

Vir: <https://footage.framepool.com/en/shot/630690566-st-petersburg-russia-industrial-area-climate-change-air-pollution> (pridobljeno 22. 3. 2020)

SLIKA 6: ČERNOBIL (današnja Ukrajina): JEDRSKA NESREČA

Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Chernobyl_disaster (pridobljeno 22. 3. 2020)

Slika 7 : TRANSSIBIRSKA ŽELEZNICA (rdeče), bajkalsko-amurska magistrala (BAM) (zeleno).
Dolžina proge: 9.288 km (najdaljša železnica na svetu)

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Transsibirska_%C5%BEleznica (pridobljeno 22. 3. 2020)

Oglej si krajši, 4-minutni, film o Černobilu na:

https://www.youtube.com/watch?v=eB1vfqa9Y_c

(če pritisneš CC, dobiš angleške podnapise)

Lahko pa tudi : https://www.youtube.com/watch?v=tFo_0eEt1IY

V nekaj povedih napiši, kaj novega si izvedel/a. Kaj te je še posebej pretreslo?

*** Dodatno: če želiš, si lahko ogledaš tudi 14-minutni video o Rusiji v angleščini:**

<https://www.youtube.com/watch?v=mORJmK1Ljgk>

(če pritisneš CC, dobiš angleške podnapise)

P.S. Ne pozabi mi poslati sliko/e svojega dela. ☺

UČNI LIST: POVRŠJE SEVERNE AZIJE

V nemo karto vpiši glavne naravne enote Severne Azije: nižavje, višavje, reke in morja.

REŠITVE

